

سارة رحمة

Sara Rahmeh

Langt væk
og lige om hjørnet

DIGTE

alpha

jeg leder efter PALÆSTINA
på mit tastatur

↵

mine bedsteforældre
fortalte godnathistorier om eksilet
omskrev tragedie til eventyr
de vidste at de ikke ville gense hjemlandet
i dette liv
jeg lovede
at jeg en dag ville gå ned ad deres barndomsgader
så de kunne se dem igen
gennem mine øjne

*der var engang
en palæstinensisk prinsesse
der skulle overvinde frygten
og løbe hurtigere end vinden*

1948 PALÆSTINA

i en lille fiskerby ved vandet
 leder min farfar efter svar i havets bølger
 farvor finder fragmenter af trøst
 med panden på bedetæppet
 deres børn har spørgsmålstejn i pupillerne
 hjemmet er pakket i en rygsæk
 det er en stille dag
 nøglen til hoveddøren ser aldrig låsen igen

DAMASKUS

åbner sine arme og gør plads
 tager den lille familie ind
 i papirerne står der *statsløs flygtning*
 en midlertidig identitet bliver permanent
 hver aften serveres melankolien
 så børnene aldrig glemmer hvor de kommer fra
 årtierne heles savnet
 hjem er der man kan sove med åbne vinduer

1972 DANMARK

Baba lander i Kastrup på en forsigtig forårsdag
 han genfortæller historien om husnøglen som gik i arv
 støber værdigheden om til et urokkeligt anker
 når naboen smider et blik som siger *du hører ikke til her*
 ved han bedre for hjemmet er aldrig fast
 men flydende og kaotisk
 ligesom havet
 der engang hviskede et stille svar i hans fars ører

trygheden afleveres tilbage
lånt sindsro
med mand og børn i et telt
en palæstinensisk flygtningelejr i DAMASKUS
min farmor var yngre end mig
rodløsheden er klar til et generationsskifte
den nager mig
der mangler noget i mig jeg ikke kan finde
et hulrum for et land jeg kun ser med lukkede øjne
jeg lever i fortiden jo ældre jeg bliver
mine bedsteforældres fortid
mine forældres fortid
er min fortid
historiebøgerne giver ingen svar
selv når jeg skraber i min fantasi er jeg blind
hvorfor lyttede jeg ikke
da jeg havde chancen

byggede parcelhuse
i ghettoblokkens sandkasse
S-tog uden endestation
så jeg aldrig skulle forsvare min adresse
en verden bag muren
som betonblokkene aldrig havde fortalt mig om
et sted hvor fordomme blomstrede frit
et hjem dissekeret og påduttet skam
lærte at læse hurtigere end jeg burde
for at bevise mit værd
jeg kunne købe ord
og øje smukke sætninger
træde uden for døren
og fylde lungerne med uvidenhed

kardemommekaffen byder velkommen
 til mit palæstinensiske hjem
 her larmer kærligheden
 sofabordet er aldrig tomt
 når vi alle er samlet er vi
 en mor
 en far
 en bror
 en bror til
 en lillesøster
 og mig

*Baba fortæl mig om dengang fremtiden stod skrevet
 i bunden af din kaffekop*

han fortæller historier med hænderne
 og det er først nu jeg forstår
 at min mor og far har levet før de fik mig
 jeg er bange for at dagene løber hurtigere end deres
 fortællinger
 at jeg står alene tilbage
 og skal udfylde hullerne
 selv

på opdagelse i labyrintgaderne
 mit DAMASKUS
souken lokker med fristelser og gæstfrihed
 byen sover aldrig
 selv når det ville være nemmere at lukke øjnene
 besøg hos tanter
 onkler
 fætre og kusiner
 i *Mukhayyam al-Yarmouk*
 Mukhayyam betyder lejr på arabisk
 den palæstinensiske flygtningelejr
 ville ikke give op
 blomstrede til en by
 min far viser mig hvor han boede
 før han flyttede til DANMARK
 jeg kan ikke forstå hvordan så lille et hus
 har kunnet rumme så stort et hjerte

Mukhayyam al-Yarmouk
 blev ødelagt under borgerkrigen i SYRIEN
 kun minderne
 er tilbage

min danskhed
er ikke til diskussion habibi

~

et land langt væk
 en gade rundt om hjørnet
 solnedgange over ørkenbjerge
 shoppingture på strøget
 morgenbøn med solen der står op
 GOTHERSGADE med natten i blodet
 et land hvor jeg ikke længere hører hjemme
 en by hvor folk spørger
jamen hvor kommer du fra?
 det korte svar er DANMARK
 det lange svar hele verden
 på en sidegade i KØBENHAVN
 skyggerne fylder side efter side med ord
 mellem linjerne på mine håndflader
 søger jeg ly i byen der har adopteret mig

et land langt væk
 en gade rundt om hjørnet
 dage blev til stilhed
 stilhed til poesi
 hummus med rugbrødsadder
 en kultur med dramatiske udtryk
jelran el saira eli shoftak fiya
jeg forbander den time mine øjne så dig for første gang
 vreden er bedre på arabisk
 selv kærligheden er dramatisk
habibi teburni ah skat begrav mig
 oversatte min kærlighed til dansk
 ventede på at du skulle holde min hånd
 skræmte blikke på skolegangen
 måske skulle jeg bare have skrevet
 jeg synes du er lidt sød
 skygger falder til ro
 når alting fejler og min kuglepen svigter
 søger jeg ly i byen der har adopteret mig

en samtale mellem mig og en gammel kollega
 jeg prøver at være diplomatisk

*hvis jeg siger eller gør noget
 der gør dig ked af det eller utilpas
 og du så gør mig opmærksom på det
 ville jeg undskyldte og sige
 at selvom det ikke var min hensigt at såre dig
 gør jeg det selvfølgelig ikke igen*

ytringsfrihed er som empati
 ret simpelt ansigt til ansigt

jeg forstår ikke hvorfor det bliver kompliceret
 på samfundsplan

jeg længes efter mangfoldigheden
i dagligdagen
på mit TV
i mit portræt med overskriften

muslimsk kvinde er okay!
skal ikke reddes

min nystrøgede skjorte
dækker en vemodig rygrad
klemte listefødder træder varsomt
mellem landminerne uden for min dør

min historie er lige her

stemmen knækker over
jeg hader mig selv for at tøve
selv tavsheden har fået nok af mig

ved snart ikke hvem jeg er længere
jeg kan ikke være den eneste der har brug for
at kunne spejle mig i det land
jeg elsker

episoder i supermarkedet
sætter mit smil år tilbage
de køber kun ind
hos de arabiske grønthandlere på NØRREBRO
mine nakkehår rejser sig
jeg ved ikke hvordan man siger
laktoseintolerant på arabisk
jeg handler her

ræk mig remouladen!

kronisk mistro af at være på vagt
lad mig føle mig hjemme i mit eget hjem

i et kladdehæfte fra 5. klasse
skrev min lærer *Sara tænker for meget af sin alder*
jeg tænker stadig for meget

jeg har travlt med at skrive en historie
der er værd at læse

på arabisk er ordet ELSKER for tungt at sige højt
vi bruger ord som ris og grillet kylling

Mama ringer

tari ral beit koli kom hjem og spis

i køkkenet

skændes mine forældre over saltet i maden

jeg er bange for de forsvinder hvis jeg blinker

VHS-bånd

dage for længst glemt
min far med et kamera i hånden
mine søskendes højlydte grin
fanger min fars øjne
øjeblikke uden for universets kredsløb
mit eget solsystem
jeg først nu sætter pris på
de er mine guldkorn

Babas stemme flyder ind og ud ad linsen

Sara habibti lad mig synge dig en sang

jeg kaster mine arme i vejret

laver kolbøtter med øjnene

Baba kan ikke synge

han ved det bare ikke selv

min mors hænder dufter af timian
selv gennem TV-skærmen
håret i en knold
jeg får lyst til at slippe fri
hendes øjenvipper fanger mine tårer
der så sjældent falder
timevis af optagelser
hjemve
en længsel
efter lethed i min stemme
der engang elskede med en vildskab
tiden har tæmmet

det retningsløse koger i mig

bag lukkede døre spørger jeg mig selv
hvad vejer det smil du tvinger frem

laver overspringshandlinger på min egen psyke
det kræver hud af cement at leve i et samfund
der dagligt minder dig om at du ikke hører til

jeg tænker på min familie
der byggede drømme på dansk jord

jeg fælder ikke mit stamtræ for et skulderklap

kære DANMARK,
hvornår er man dansk nok?
rødbedehummus i køledisken
fy for helvede Irma!

her prøver jeg
at integrere mig i det danske samfund
mens I ødelægger den arabiske madkultur
fy for helvede Irma siger jeg bare

min stemme er ikke
et talerør for en minoritet
succes historier fra ghettoen
se! hun taler fint dansk

ekstra lektiehjælp
utallige timer mellem bogreolerne på biblioteket
min stemme er hæst
af at retfærdiggøre min stemme

vi drømmer ens
skyskrabere af tvivl på dårlige dage er ens
at være dansk
er ikke en hudfarve

kulturforskellene mellem os skærer tænder
din skuffelse er ikke farveblind

jeg står her stadig
kig på mig

ord skærer i mig
skødesløsheden bag politiske udsagn
giver mig grå hår og komplekser
bygger broer der kollapser når jeg kigger væk
minoritet udlænding perker
jeg kan ikke tænde for min computer
uden at traumatisere min nethinde
min skærm er et vulkanudbrud
af fremmedhad
en del af mig har lyst til at gå forrest
for forandring
resten af mig tænker
lad hele lortet brænde op
jeg slukker for computeren
kravler under dynen
med øjenlåg tungere end
min samvittighed

De vil alle sammen gerne fortælle

DIN HISTORIE

din

din barndom forvrænget

dit blod fortyndet så det er nemmere at sælge

dine minder fejlfortolket

af en hvid linse

ingen kommentarer

brune lidelseshistorier

sælger bedre

spændingsskud

emotionelle patronhylstre

en dosis adrenalin til de småborgerlige

BREAKING NEWS

sensationsskabende korstog

der kilder i maven

fortæl mig i stedet

om dem vi ikke hører om

de hårdtarbejdende

de oversete

de vellykkede

de rummelige

de åndelige

hvad med mig

er jeg overhovedet traumatiseret nok?

der er instruktionsvideoer på nettet
brugsanvisninger
opskrifter på døbringende kombinationer af
husholdningsmidler
fra supermarkedets hylder
der bomber stilheden væk
hvis de bliver doseret korrekt

men jeg skal bare ha' en liter mælk

mit ansigt smelter ind i bybilledet
et gadeorkester spiller på mine hjertestreng
jeg smider en mønt uden øjenkontakt

en hjemløs har min dårlige samvittighed i skægget
hipstertyper protesterer på gadehjørner
de vil redde verden med hashtags

brosten fanger mine høje hæle
en fremmed hånd fanger mit fald
jeg graver smilet frem som tak

vandrer ned ad SKINDERGADE
The Booktrader skatkammeret til de fortabte
der leder efter mening på boghylderne

dagen fører mig videre over broen
ode til AMAGER du og jeg er for evigt låst fast i en bås
uanset hvor mange gange vi vasker støvet af

NØRREBRO på en tilfældig onsdag
jeg er i mine egne tanker

der bliver afbrudt

foran mig
er der en forsamling

vreden og truslen forurener luften
der lugter brændt

inden jeg registrerer situationen
opsnapper jeg ord

klamme muslimer fuck ud af landet
terrorister beskidte svin

jeg kommer helt tæt på
fryser fast
mine fødder er betonblokke
mit sprog
handlingslammet

de beskytter en mand der ikke fortjener tryghed

jeg får øjenkontakt med en ung betjent
han trækker undskyldende på skuldrene
og kigger hurtigt væk

jeg kan ikke være i min egen krop
ren ufiltreret afsky gennemstrømmer mig

jeg overvældes af lyst til at kaste op på fortovet
tømme min krop for afmagt

jeg har aldrig
følt mig så forrådt

klumpen i min hals er stadig ikke forsvundet

lange dage i brun hud
drene tæller oceaner for at holde ord inde
en forsigtighed taget med sig ind i de voksne år
klædt på med beskuerens egen frygt
trætte skridt
bagage af fremmedhad
en krop der står til regnskab
hård hud på CV'et og for mange tomme mellemrum
fuck det vi prøver igen

i toget
på vej hjem
siddet en kvinde over for mig
vi bekræfter hinanden med et høfligt nik

i samme kupé
siddet en mand og snakker i telefon
en begejstring vibrerer i hans stemme
det arabiske sprog fra hans mund fanger mine smilebånd
han snakker med en han holder af
i telefonen fortæller han at han har fået jobbet
gud har lyttet til deres bønner
alhamdulillah
jeg får lyst til at vende mig om og sige *mabrouk*
tillykke

kvinden foran mig siger
det var dog usmagelig højlydt

hun ser mig som en allieret
tror vi er ens
det er vi ikke

for mig handler det ikke om
at vælge side
men at behovet for at passe ind
aldrig vokser sig så stort
at jeg mister mig selv på vejen

forskellen mellem os er mindre end du tror
jeg er ikke en politisk debat
eller en rasteplads for malplacerede holdninger
du kan ikke parkere din frygt i mig og tro den vokser
for en gangs skyld er mine skuldre bare
så skide overskudsagtige

du må have en dejlig dag

jeg husker skænderier
der efterlod røde plamager af raseri på min hud
vreden bosatte sig i min krop

så voldsomt at blodet løb ud af min næse
min krop opgav før mit hjerte

jeg smagte det dødsdømte
i momentet kunne jeg ikke genkende mig selv

vi var mennesker
der bragte det værste frem i hinanden

lige der
forstod jeg ensomheden

paskontrollden siger *velkommen hjem*
jeg er ikke helt overbevist
min håndbagage er halvfærdige digte
huskesedler og mavesår
på bænken ved bagagebåndet
spørger en mand med dansk accent

hello, is this your first time in Denmark?

jeg trækker min tunge bagage gennem lufthavnens
ankomsthal
tager et smil på
så mine forældre kan genkende mig
når de ser mig

taknemmeligheden til gud er højlydt
over at jeg er kommet sikkert hjem
alhamdulillah al salamah

det er første gang i lang tid
det ikke gør ondt at ånde ud
efter et omkommet ægteskab
og utallige genoplivningsforsøg
er jeg tilbage

hjemme igen

i mit værelse
åbner jeg døren så jeg kan høre min familie
en ting er sikkert
der er aldrig stille i et arabisk hjem
og larmen giver mig ro i sjælen

jeg kan ikke sove om natten

når jeg tænker tilbage
tænker jeg
lige der
skulle jeg have tilladt mig selv at hele
tage en pause
mærke efter
tage den tid det tager

men jeg har opdraget mig selv til at tro
at når noget gør ondt
samler man sig selv op og fortsætter

indtil man lærer at leve med det der gør ondt

intet overrasker som tiden

hvis jeg en dag fik en søn
håber jeg han er ligesom dig

din ro og min ild kunne skabe en helhed og et hjerte
der banker en ekstra gang for retfærdigheden

KØBENHAVN

fylder mig op til randen

det grimme er det smukkeste
jeg er hjemme i det uperfekte

min kuglepen kan ikke følge med
mennesker i selvvalgt forrådnelse

*fortæl mig hvor det gør ondt
så jeg kan skrive det væk*

et kærestepar skændes ved mit vindue
bagateller er kærlighedens undergang

du lytter ikke til hvad jeg siger!
slutningen starter lige her

med en klump i halsen
overgiver jeg mig

byens bankende hjerte
udvider sig og hiver mig ind